

Jeugdbondsuitgeverij, 's Graveland Nederland of bij de Jeugbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, Kortrijksepoortstraat 140, B-9000 Gent.

De Nederlandse Boorvliegen (Tephritidae) en Prachtvliegen (Otitidae)

door W. J. Kabos en B. van Aartsen, K. N. N. V., 1984, 52 p.

Deze heruitgave is rijkelijk geïllustreerd. Wat betreft de Boorvliegen, belangrijke plantenparasieten, is dit werkje een stap voorwaarts. Het behandelt de 70 soorten die tot nu toe in Nederland werden gevonden. Tien soorten daarvan werden nog niet in België gevonden, terwijl 11 soorten niet vermeld zijn welke reeds van België bekend zijn. Dit neemt niet weg dat men toch bijna 90% van de Belgische fauna zal kunnen identificeren. De sleutel tot de genera is niet dichotomisch, wat even wennen is. Een steekproef wees uit dat men er toch gemakkelijk uit wijs geraakt. Bijzonder jammer is dat de genera Paroxyna (7 soorten), Oxyna (3 soorten) en Campiglossa (1 soort) niet gescheiden worden wat heelwat zoekwerk tot gevolg heeft. Daarnaast is er geen sleutel voor het genus Paroxyna (7 soorten) zodat men de figuren moet vergelijken (2 soorten zijn niet geïllustreerd).

Voor het belangrijke genus Tephritis wordt eveneens geen sleutel gegeven voor de 12 soorten. Gelukkig wordt per soort een korte beschrijving gegeven zodat men toch een controle heeft op de identificatie.

Bijzonder interessant is de tabel met waardplanten: alfabetisch gerangschikt met hun parasieten en de plaats waar de parasieten zich bevinden (bloemhoofdje, stengel, vruchten, wortel of bladeren).

Wat betreft de Prachtvliegen worden er 13 soorten vermeld en kort beschreven doch er werden geen Belgische waarnemingen in verwerkt. Ook dit gedeelte zal goed bruikbaar zijn voor identificatie van Prachtvliegen in Vlaanderen.

In de Handbooks for the Identification of British Insects zijn 2 belangrijke werken verschenen :

Sciarid Flies, Diptera, Sciaridae door P. Freeman, 1984, 68 p.

Scuttle Flies, Diptera, Phoridae door R. H. L. Disney, 1984, 81 pp.

Beide werken zijn een grote stap voorwaarts daar soorten behoren tot die families, tot nu toe nauwelijks met enige zekerheid te identificeren waren. Spijtig, zoals bijna steeds in de Handbooks, is de beschrijving van de soorten zeer beknopt, zodat er steeds problemen zijn met onze fauna. Men kan niet genoeg benadrukken dat de Britse fauna niet volledig overeenkomt met de Belgische fauna. Echte Centraal-Europese soorten komen in Groot-Brittannië niet voor, maar wel in Zuid-België.

6. Aan de hand van een grote reeks diapositieven illustreert Dhr. K. HOFMANS de vier geomorfologische streken van het Natuurpark 'Viroin-Hermeton', en bespreekt de Muscidae fauna van dit natuurpark:

DE MUSCIDAE FAUNA VAN HET NATUURPARK 'VIROIN-HERMETON'. door K. Hofmans^o en B. Barenbrug

Het natuurpark 'Viroin - Hermeton' is gesitueerd in het Zuidoosten van de streek 'tussen Samber en Maas'. Het is gelegen in 4 geomorfologische streken; gaande van Noord naar Zuid zijn dit : 'Condroz de l'Hermeton', 'Fagne schisteuse', 'Caestienne' en 'Ardenne' (Anon, 1980). Door deze uitzonderlijke ligging bezit het natuurpark een grote verscheidenheid aan biotopen. In het kader van een algemene inventarisatie van de fauna en flora van dit rijke gebied, werd in 1983 gestart met een studie van de Muscidae, welke in 1984 werd voortgezet. In 1983 verzamelden we de vliegen in de bossen van de 'Caestienne' en de Ardennen, terwijl we in 1984 vooral de kalkgraslanden van de 'Caestienne'

^o Laboratorium voor algemene dierkunde (Dir. Prof. Dr. W. Verheyen), E.U.C. Antwerpen, Groenenborgerlaan 171, 2020 Antwerpen.

bemonsterd hebben. Alle vliegen werden verzameld met behulp van een insektnet en gedetermineerd met Hennig (1964) en Assis Fonseca (1968).

Soortenlijst. (De soorten, gevolgd door * * zijn nieuw voor de Belgische fauna).

Muscinae	man.	vr.
<u>Musca autumnalis</u> DEGEER, 1776	11	1
<u>Musca domestica</u> LINNAEUS, 1758	1	-
<u>Orthellia caesarion</u> (MEIGEN, 1826)	1	-
<u>Orthellia cornicina</u> (FABRICIUS, 1781)	1	-
<u>Dasypnora cyanella</u> (MEIGEN, 1826)	1	-
<u>Morellia aenescens</u> DESVOIDY, 1830	-	1
<u>Morellia simplex</u> (LOEW, 1857)	-	1
<u>Polietes albolineatus</u> (FALLEN, 1823)	9	-
<u>Polietes lardarius</u> (FABRICIUS, 1781)	6	5
Stomoxyinae		
<u>Stomoxys calcitrans</u> (LINNAEUS, 1758)	1	-
<u>Haematobia stimulans</u> (MEIGEN, 1824)	8	-
<u>Liperosia irritans</u> (LINNAEUS, 1758)	2	-
Phaoniinae		
<u>Myospila mediatubunda</u> (FABRICIUS, 1871)	3	-
<u>Muscina assimilis</u> (FALLEN, 1823)	6	-

<u>Muscina pascuorum</u> (MEIGEN, 1826)	1	-
<u>Muscina stabulans</u> (FALLEN, 1816)	4	-
<u>Phaonia atriceps</u> (LOEW, 1858) * *	-	1
<u>Phaonia basalis</u> (ZETTERSTEDT, 1838)	5	2
<u>Phaonia bitincta</u> (RONDANI, 1866) * *	1	-
<u>Phaonia pallida</u> (FABRICIUS, 1787)	3	1
<u>Phaonia serva</u> (MEIGEN, 1826)	-	2
<u>Phaonia signata</u> (MEIGEN, 1826)	-	1
<u>Phaonia variegata</u> (MEIGEN, 1826)	1	-
<u>Dendrophaonia querceti</u> (BOUCHE, 1934)	7	-
<u>Ophyra leucostoma</u> (WIEDEMANN, 1817)	2	-
<u>Hydrotaea cyrtoneurina</u> (ZETTERSTEDT, 1845)	1	2
<u>Hydrotaea meridionalis</u> (PORTSCHINSKY, 1882)	7	4
<u>Hydrotaea irritans</u> (FALLEN, 1823)	2	9
<u>Hydrotaea militaris</u> (MEIGEN, 1826) * *	-	11
<u>Hydrotaea occulta</u> (MEIGEN, 1826) * *	4	-
<u>Hydrotaea similis</u> (MEADE, 1887) * *	1	-
<u>Trichops longipes</u> (ZETTERSTEDT, 1845) * *	-	1
<u>Trichops semicinereus</u> (WIEDEMANN, 1817)	-	7
<u>Alloeostyllus simplex</u> (WIEDEMANN, 1817)	1	-
<u>Azelia cilipes</u> (HALIDAY, 1838)	1	2
<u>Azelia macquarti</u> (STAEGER, 1843)	25	9
<u>Azelia trigonica</u> HENNIG, 1964 * *	1	-

<u>Azelia triquetra</u> (WIEDEMANN, 1817)	1	-
<u>Mydaea anicula</u> (ZETTERSTEDT, 1860)	-	1
<u>Mydaea scutiformis</u> RINGDAHL, 1924 * *	1	-
<u>Mydaea scutellaris</u> DESVOIDY, 1830	1	-
<u>Mydaea urbana</u> (MEIGEN, 1826)	-	5
<u>Helina dentata</u> (FALLEN, 1825)	4	1
<u>Helina duplicata</u> (MEIGEN, 1826)	1	-
<u>Helina laetifica</u> (ROBINEAU-DESVOIDY, 1830)	1	-
<u>Helina pubescens</u> (STEIN, 1893)	2	-
<u>Helina setiventris</u> RINGDAHL, 1928	1	3
<u>Hebecnema nigricolor</u> (FALLEN, 1825) * *	-	1
<u>Hebecnema umbratica</u> (MEIGEN, 1826)	8	2
<u>Hebecnema vespertina</u> (FALLEN, 1825)	2	1
<u>Graptomya maculata</u> (SCOPOLI, 1763)	-	1
Coenosiainae		
<u>Lispocephala erythrocerata</u> (DESVOIDY, 1830) * *	-	1
<u>Coenosia lineatipes</u> (ZETTERSTEDT, 1845) * *	1	-
<u>Coenosia mollicula</u> FALLEN, 1825	-	6
Fanniinae		
<u>Fannia armata</u> (MEIGEN, 1826)	11	3
<u>Fannia canicularis</u> (LINNAEUS, 1761)	5	-
<u>Fannia coracina</u> (LOEW, 1873)	11	-

<u>Fannia fuscata</u> (FALLEN, 1825)	2	2
<u>Fannia hamata</u> (MACQUART, 1835)	-	1
<u>Fannia incisurata</u> (ZETTERSTEDT, 1838)	11	-
<u>Fannia latipalpis</u> (STEIN, 1892) * *	1	-
<u>Fannia monilis</u> (HALIDAY, 1838) * *	2	-
<u>Fannia pallitibia</u> (RONDANI, 1866)	2	1
<u>Fannia parva</u> (STEIN, 1895) * *	-	1
<u>Fannia polychaeta</u> (STEIN, 1895)	9	3
<u>Fannia pretiosa</u> (SCHINER, 1862)	1	1
<u>Fannia rondanii</u> (STROBL, 1893) * *	-	1
<u>Fannia scalaris</u> (FABRICIUS, 1794)	1	-
<u>Fannia serena</u> (FALLEN, 1825)	1	2
<u>Fannia similis</u> (DEGEER, 1895) * *	1	6
<u>Fannia sociella</u> (ZETTERSTEDT, 1845)	2	12
<u>Fannia umbrosa</u> (STEIN, 1895) * *	-	1
<u>Piezura graminicola</u> (ZETTERSTEDT, 1846)	-	1

Discussie

In het totaal werden 74 soorten Muscidae verzameld in het natuurpark "Viroin-Hermeton". Daarvan zijn er 20 nieuw voor de Belgische fauna. Twee soorten zijn een extra vermelding waard, namelijk Azelia trigonica en Mydaea anicula, omdat ze beide slechts bekend waren van Noord-Europa en Engeland. Als we de soortenlijst even overlopen, dan valt onmiddellijk op dat de soorten van het genus Phaonia, waarvan de meeste typische bosbe-

woners zijn, hier zijn ondervertegenwoordigd. Dit is wel enigszins verwonderlijk als men weet dat het natuurpark 'Viroin-Hermeton' in één van 's lands grootste bioscomplexen gelegen is! Het lage aantal soorten dat we vinden van het genus Phaonia is rechtstreeks het gevolg van het feit dat overal in het natuurpark, weinig vliegen op de boomstammen zaten, dit in tegenstelling met de bossen in Vlaanderen waar men niet ver moet gaan om een vlieg zittend op de één of andere boomstam tegen te komen.

Literatuur

ANON. (1980). Le Parc Naturel Viroin-Hermeton. Aspects Généraux.- Centre Marie-Victorin, Vierves-sur-Viroin. 98 pp.

ASSIS FONSECA, E. C. M. (1968). Diptera Cyclorrhapha Calyptrata section (b) Muscidae. Handb. Ident. Br. Insects X 4 (b) : 119 pp.

HENNIG, W. (1964). Muscidae in LINDNER, Fliegen Palaearkt. Reg. VII 2 (2 vol.) 63b. : 1110 p.

7. Dhr. L. DE BRUYN bespreekt de halmvliegen van het natuurpark 'Viroin-Hermeton'.

DE HALMVLIEGEN (CHLOROPIDAE EN
OPOMYZIDAE) VAN HET
NATUURPARK 'VIROIN-HERMETON'

door L. De Bruyn °

Tijdens de lente, zomer en herfst van 1984 werd een studie gemaakt van de halmvliegen fauna van het natuurpark 'Viroin-Hermeton'. Tijdens deze periode werden verscheidene excursies, van enkele dagen, ondernomen naar dit gebied. De vliegen werden verzameld door middel van een sleepnet.

Voor de situering en de algemene beschrijving van het natuurpark verwijs ik naar Anon (1980).

Soortenlijst. (De soorten, die gevolgd worden door * * zijn nieuw voor de Belgische fauna).

<u>Chloropidae</u>	man.	vr.
Oscinellinae		
<u>Elachiptera cornuta</u> (FALLEN, 1820)	-	1
<u>Melanochaeta pubescens</u> (THALHAMMER, 1896)	1	-

° I. W. O. N. L. bursaal / Laboratorium voor Algemene dierkunde (Prof. Dr. W. N. Verheyen). Rijksuniversitair Centrum Antwerpen. Groenenborgerlaan 171. 2020 Antwerpen.